

Finkey Ferenc Bűnügyi Tudományok Kutatóműhely 2021. év

A Kutatóműhely vezetője:

Prof. Dr. Domokos Andrea egyetemi tanár

Négy témát kutattak Kutatóműhelyünk tagjai:

- **A természet- és környezet büntetőjogi védelme** (konferenciával zárult, Patrociniumos utókiadvány készül)
- **A nemzetközi szervezetek reagálása a pandémia alatt megnövekedett családon belüli erőszakra** (konferenciával zárult, Patrociniumos utókiadvány készül, egy további kutatás keretében publikáció már megjelent a Jogelméleti Szemlében)
- **Gazdasági bűnözés 2021** (konferenciával zárult, Patrociniumos utókiadvány készül)
- **A jogi személy a büntetőjogban** (a kutatást két kézirat foglalja össze)

1. A természet- és környezet büntetőjogi védelme konferencia

9 ó Köszöntő: Miskolczi-Bodnár Péter

9.10- 9. 30 Czine Ágnes: „A természet- és környezet védelme”

9.30 – 9. 50 Birher Nándor: "A természet és teremtésvédelem etikája és a szankciók"

9. 50 – 10. 10 Domokos Andrea: „Az állatok védelme, erkölcsi és jogi kérdések”

10. 10 – 10. 30 Alpár Vera: „A hulladékgazdálkodás szabályozása”

10. 40- 11.00 Dobrocsi Szilvia: „Jogi személyek büntetőjogi szankcionálása a környezet- és természetkárosítást eredményező cselekményekkel összefüggésben. „

11.00- 11.20 Papp Petra: „Az ózonréteg nemzetközi és hazai jogi védelme”

11. 20- 11.40 Garai Renáta: „A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése, a jogellenes szemétkerakások és az ellene való küzdelem”

11. 40 – 12.00 Havasi Sára: „ Az ügyészség közérdekvédelmi feladatai, különös tekintettel a környezetvédelemmel kapcsolatos ügyészi feladatokra”

12. 00 Zárszó Domokos Andrea

Az előadások írásos változatát tartalmazó utókiadványt Prof. Dr. Domokos Andrea szerkeszti jelenleg. 2022 tavaszán várható a megjelenés.

2. A nemzetközi szervezetek reagálása a pandémia alatt megnövekedett családon belüli erőszakra 2021. június 11. konferencia

A magyar jogalkotásban és jogalkalmazásban kiemelt terület a családok védelme, az egy háztartásban élők azonos jogokat, azonos elbánásmódot érdemelnek. A büntetőjog ultima ratioként lép be e védelembe. A konferencia körül járja a családon belüli erőszak fogalmát, a kapcsolati erőszak törvényi tényállásának alakulását. Foglalkozik a családon belüli erőszak egyik speciális esetével, a szexuális erőszakkal. A bizonyítás sajátos nehézségeit, valamint a bírói joggyakorlatot is bemutatjuk. A konferencia témája továbbá a pandémia alatt megnövekedett családon belüli erőszak, illetve a nők elleni erőszak, mint az emberi jogok megsértése.

09:00 Köszöntő

Prof. Dr. Miskolczi-Bodnár Péter dékán

09:10 Megnyitó

Dr. habil. Homicskó Árpád Olivér nemzetközi és tudományos
dékánhelyettes

09:20 Prof. Dr. Domokos Andrea KRE ÁJK BTI egyetemi tanár: A pandémia hatása a családon belüli erőszakra

09:40 dr. Galajda Ágnes Fővárosi Törvényszék tanácselnök: Az erőszaktól a büntetésig – a bizonyítási eljárás problémái

10:00 Dr. Pallagi Anikó NKE RTK egyetemi adjunktus: A szexuális cselekmény születése a magyar büntetőjogban

10:20 dr. Garai Renáta OKRI tudományos munkatárs, BTI MB oktató: A kapcsolati erőszak elmúlt 8 éve a joggyakorlat tükrében

10:40 dr. Papp Petra KRE ÁJK BTI tudományos segédmunkatárs, doktorandusz: A nők elleni családon belüli erőszak, mint az emberi jogok megsértése

11:00 Zárszó Prof. Dr. Domokos Andrea, a Bűnügyi Tudományok Intézetének vezetője, a konferencia szervezője

Az előadások írásos változatát tartalmazó utókiadványt Prof. Dr. Domokos Andrea szerkeszti jelenleg. 2022 tavaszán várható a megjelenés.

2.1.Domokos Andrea- Papp Petra: Az egyes nemzetközi szervezetek reagálása a családon belüli erőszakra pandémia idején. Jogelméleti Szemle 2021/3. 25-33. http://jesz.ajk.elte.hu/2021_3.pdf

3. Gazdasági bűnözés konferencia 2021. október 14.

Budapesti Ügyvédi Kamara Díszterme

A szakmai konferencia sorozat 6. állomása a gazdasági bűnözés felderítésének, bizonyításának és büntetőjogi értékelésének aktuális helyzetéről és a változások lehetséges irányairól szól.

Megnyitók

Dr. habil. Homicskó Árpád Olivér

Dr. Bánáti János

Prof. Dr. Belovics Ervin

Mértékes indítvány, egyezség

Prof. Dr. Gál István

A pénzmosás új szabályozása:kérdőjelek és új problémák a gyakorlatban

Dr. Molnár Gábor Miklós

Bűnszervezet tegnap és ma

Dr. Fürcht Pál Zsolt

Rendszerszemlélet a gazdasági bűncselekmények nyomozásában

Dr. Galgóczi Zoltán

Jogi személyek a büntetőeljárásban

Dr. Újhelyi Bence

Kényszerintézkedések a gyakorlatban

Dr. Fodor Balázs Gábor

Bizonyítás és bizonyítékok költségvetési csalások esetében

Az előadások írásos változatát tartalmazó utókiadványt Prof. Dr. Domokos Andrea szerkeszti jelenleg. 2022 tavaszán várható a megjelenés.

4. A jogi személy a büntetőjogban

Prof. Dr. Tóth Mihály: Néhány megjegyzés a jogi személyek büntetőjogi felelősségének esetleges reformjáról – **kivonat** a kéziratból

Néhány megjegyzés a jogi személyek büntetőjogi felelősségének esetleges reformjáról

A “ne bis in idem elve” és a szankciók halmozódása

A jelenlegi, átfedésekkel tarkított “vegyes rendszer” viszont erőteljesebben veti fel a szankciók párhuzamos alkalmazásának, a “ne bis in idem” kérdésének problémáját is.

A büntető eljárás keretében alkalmazott vagyonek Kobzás és a bírságok együttes alkalmazása természetesen általában elvileg nem kifogásolható. A vagyonek Kobzás sajátos “helyreállító” intézkedés, a bírság mindig ettől függetlenül büntet, vagyis más az intézmények rendeltetése, célja. A reparáció és a represszió nem „kétszeres értékelés”. A „kétszeres reparáció” azonban az lehet.

A Kúria 95. BK véleménye ezért helyesen rögzíti, hogy ha a költségvetési bevétel kapcsán eljárni jogosult hatóság az elkövetőt vagy azt a gazdálkodó szervezetet, amelyik a vagyonnal gazdagodott, a kiesett bevétel megfizetésére, a jogosulatlanul igénybe vett kedvezmény visszafizetésére, illetve a jóváhagyott céltól eltérően felhasznált pénzeszközök visszafizetésére már kötelezte, vagyonek Kobzás alkalmazásának nincs helye.

A büntetőjogi szankciók és a bírságok együttes alkalmazása a mai gyakorlat szerint elvileg szintén nem kizárt.

Itt is megmutatkoznak azonban már a helyes mértéktartás első jelei. Elvi határozat hangsúlyozza, hogy tény ugyan: az adóügyi eljárásban kiszabott adóbírság nem zárja ugyan ki az adóbírság alapjául szolgáló cselekmény miatt büntetőeljárás megindítását és büntető szankció alkalmazását (ezzel nem sérül tehát a „ne bis in idem” elve). Ám a kiszabott adóbírság tényét a büntetőeljárásban figyelembe kell venni. (16/2019. számú büntető elvi döntés)¹. Ez azt jelenti, hogy „az arányosság nemzetközileg is elismert elvének megfelelően egy adóügyi bírsággal sújtott ügyben [...] büntetőjogi szankció alkalmazásánál a büntetés kiszabása során tekintettel kell lenni a már kiszabott adóbírságra (nyilván nem csak annak tényére, hanem mértékére is).

A zár alá vétel problémái

---

¹ Debreceni Ítéltábla Bf. II. 589/2018.

Tekintsük át a következő táblázat adatait²:

költségvetést károsító bűncselekmények	2018	2019	2020 I-III. negyedév
ismertté vált vagyonhiány	70 779 654 000	84 225 059 616	40 747 569 975
elrendelt lefoglalás / zár alá vétel	37 994 486 715	76 827 500 942	67 971 946 215
teljesített önkéntes megtérítés	1 596 838 756	3 812 827 292	5 319 007 171
fentiek alapján mért vagyonbiztosítási arány	56%	96%	180%

² A Nav Bűnügyi Főigazgatóság által kimutatott adatok. A tájékoztatás szerint “a 2018. évi adatok az 52. heti VIR jelentésből, míg a 2019. és 2020. évi adatok a NAVIR TMR rendszerbe teljesített adatszolgáltatás előzmény-számításaiból származnak.” Ez ugyan laikusok számára kevésbé érthető, de az adatok hitelességét ne vonjuk kétségbe.

A kimutatás szerint a vagyonbiztosítás – elsősorban zár alá vételek révén – két év alatt több mint háromszorosára nőtt, közel duplája az állítólagos elkövetési értéknek. Ez azt jelenti, hogy az eljárás alá vont szervezetek jelentős része évekig hitelképtelen, mert a zár alá vett üzletrészek fedezetként nem használhatóak fel.

Ennek a gyakorlatnak a kialakulásában feltehetően közrejátszhatott a legfőbb ügyész helyettesének már idézett körlevele is, amely úgy rendelkezik, hogy „jogi személyek esetében célszerű a várható pénzbírság maximumára kiterjedő zár alá vétel elrendelése annak érdekében, hogy a büntetőjogi felelősség kérdésében döntő bíróságnak legyen lehetősége arányos szankciót alkalmazni”³.

Úgy vélem azonban, a nyomozó hatóságok félreértették a körlevél idézett mondatát, amikor a zár alá vételek során a megállapított vagyoni hátrány háromszorosából (mint a pénzbírság elvileg lehetséges maximumból) indulnak ki, s például egy ötszáz milliós hátrányt annak háromszorosát kitevő másfél milliárdos zár alá vétellel serénykednek biztosítani.

A körlevél ugyanis nem az *elvileg kiszabható maximális pénzbírság*, hanem a *várható pénzbírság* biztosításáról szól.

Talán reménykedhetünk abban, hogy a büntetés kiszabása során „várható maximum” nem a törvényi maximumot jelenti.⁴

Az eltúlzott összegű és a működőképességet veszélyeztető zár alá vételek gyakorlatán tehát indokolt változtatni.

---

³ a legfőbb ügyész helyettes 1/2019. (V.31.) LÜ h. körlevele – 4 pont <http://ugyeszseg.hu/pdf/korlevelek/1-2019%20luh.pdf>

⁴ Minden esetre a körlevél kevésbé lenne félreérthető, ha nem „várható pénzbírság maximumáról”, hanem a „pénzbírság várható maximumáról” szólna.

Néhány átgondolható kérdés

A következőkben nem megoldást, legfeljebb problémavázlatot fogalmazok meg és néhány javaslatot teszek.

Láttuk, hogy a jogi személyek bűncselekmények elkövetéséért viselt felelősségének a *Btk-ba iktatása* és büntető eljárás keretei közötti érvényesítése változatlanul nehezen áthidalható dogmatikai aggályokat vet fel, megbontja a törvény bűnfelelősséget tekintve ma még azért koherens rendszerét és gyakran figyelmen kívül hagyja a büntetőjogon kívüli lehetőségeket.

A realitás azonban az, hogy a Btk. huszonegy évvel ezelőtti módosítása után a törvény „megtisztításának” (az intézkedés Btk-ból történő száműzésének) – akár akarjuk, akár nem – üzenetértéke is lenne, a kétségtelenül nyomasztó probléma „kevésbé szigorú” kezelésének látszatát erősítené.

Ezért elsősorban a jelenlegi keretek közötti jobbítás lehetőségén kell elgondolkoznunk.

1. Ha azonban ezt tesszük, hamar beláthatjuk, hogy a kérdés hatékonyabb, kevesebb diszfunkcióval járó kezelése *elsősorban nem jogalkotási, hanem jogalkalmazási kérdés*. Fontos a helyes preferenciák felismerése céljából az egységes, következetes szemlélet, a differenciált eszközrendszerben rejlő lehetőségek jobb kihasználása. Mindezt közvetve persze bizonyos jogalkotási lépések is segíthetik.
2. Lehetőleg kerülni kell a jogkövetkezmények *párhuzamos, „átfedő” alkalmazását*.

Az a tény, hogy még a legutóbbi időben is kúriai aktusokat kellett közzétenni az indokolatlan párhuzamos intézkedések elkerülését szorgalmazva, s annak érdekében, hogy a gyakran együttesen eljáró hatóságok vegyék figyelembe egymás döntéseit, arra utal, hogy nem mindig biztosítottak a kölcsönös informálódás feltételei.

3. *Törekedni kell az adott ügyben legadekvátabb, leghatékonyabb intézkedés megválasztására. A büntetőjog „ultima ratio” jellegének a jogi személyekkel szembeni intézkedések kapcsán is érvényesülnie kell.*
4. *Adóügyekben az adófizetésre kötelezés, az adóptótlék és az adóbírság intézménye – ha nem fedővállalkozásokról, fantomcégekről, számlagyárakról van szó - gyakran megfelelő és elégséges szankció lehet folyamatosan működő, tényleges gazdasági tevékenységet végző jogi személyekkel szemben is. Az adóigazgatási eljárásokban tanúsított együttműködési hajlandóság, jóvátétel kiválthat egyes büntető eljárásokat, de legalábbis figyelembe veendő a mégis megindított büntető eljárások során.*
5. *Természet- és környezetkárosítási, illegális hulladék-elhelyezési ügyekben (ahol a bűncselekmény nem célja, hanem „mellékterméke”*

a tevékenységnek), *a közigazgatási bíróság önállóan is megfelelő szankció lehet. Igaz, a mai kár- vagy vagyoni hátrányok mértéke mellett e bírságok tízmilliós maximális összege igen csekély (százmilliós elkövetési értékekre lassan fel sem rezzünk, s ismert az a mindinkább tért nyerő „ítélkezési gyakorlat” is, ami természetes személyek esetében százmillió forintig, jóvátételi készség és képesség esetén beéri felfüggesztett szabadságvesztéssel) de ezen lehetne és talán kell is segíteni a törvények szerint kiszabható bírság összegének felemelésével.*

(Ezek esetleges hatástalansága később – újabb jogsértések esetén – persze felvetheti büntetőjogi intézkedések szükségességét is).

6. *A jogi személyekkel szemben alkalmazott büntetőjogi szankciók során gondosan fel kell mérni a szankciók várható hatókörét, következményeit. Az intézkedés indokoltságát, nemét, mértékét és lehetséges hatásait úgy kell mérlegelni, hogy azok alapjaiban ne veszélyeztessék az intézkedésre okot nem adó, vagy csekélyebb felelősséggel tartozó egyes munkavállalók érdekeit.*
7. *Feltétlenül át kell tekinteni a zár alá vételek alkalmazását. Nem helyeselhető az a kialakulóban lévő (s mind érzékelhetőbbé váló) gyakorlat, hogy különösen a NAV szinte mechanikusan alkalmazza a Jszbt. 6. §-a kínálta lehetőséget, és a gyakran nagyvonalú gyanúban foglalt elkövetési érték háromszorosának megfelelő összeg erejéig alkalmaz sokszor milliárdos összegben zár alá vételt, amikor még a jogi személlyel szembeni*

intézkedés alkalmazása sem biztos. Ezzel sűrűn ellehetetleníti az erre esetleg rá nem szolgáló jogalanyok működését is. Ha ehhez hozzáteszük, hogy az új Be. hatályba lépését követően a nyomozások hossza egyértelműen megnőtt, óhatatlanul felvetődik a kényszerintézkedés aránytalan volta, indokolatlan módon és mértékben előre hozott büntetéssé válása.

- **Dr. Dobrocsi Szilvia:** A jogi személyek büntetőjogi felelősségre vonása – **kivonat** a kéziratból

Észrevételek a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény felülvizsgálata kapcsán

A jogi személyek büntetőjogi felelősségre vonásával kapcsolatban több gátló tényezőt azonosíthatunk.

1) Ez a jogintézmény mind anyagi, mind eljárásjogi szempontból idegen a hazai jogrendszerünktől. A 2004-ben hatályba lépett jogszabály a jogalkotó indokolása szerint is újszerű témával foglalkozik, a jogintézmény megalkotása hazánk nemzetközi jogi kötelezettsége volt, vagyis nem a valódi szükségesség indokolta. A gyakorlati alkalmazás mikéntje és a jogszabály valódi célja a hatályba lépés időszakában nem volt egyértelmű.

2) A Jszbt. által meghatározott szankciók jellemzően közigazgatási jellegű joghátrányok, amelyeket más jogterülethez tartozó, régóta jól működő eljárásokban is el lehet érni, amely tulajdonképpen szükségtelenné tette az addig ismeretlen és meglehetősen bonyolult, új szabályok alkalmazását.

3) Ez a későbbiekben sem változott számottevően. Azon büntetőügyek száma, amelyekben a jogi személy büntetőjogi felelősségének megállapítására tett ügyészi indítvány felmerült, elenyésző maradt, a bíróság általi szankcionálás pedig még ritkább.

4) A Jszbt. szabályai és a jogi személyek büntetőjogi felelősségre vonásával kapcsolatos felfogás alapjaiban változott meg 2012-2013-ban, kiszélesítve az alkalmazhatóság kereteit. A kezdeti javuló alkalmazási tendencia azonban ismét megtört.

5) Történt mindez annak ellenére, hogy a jogi személy által elkövetett, a felelősségre vonás szempontjából releváns bűncselekmények száma nőtt, az elkövetői oldalon megjelenő és a jogi személy érintettségére vonatkozó feltételek kedvezően változtak, szélesebb körben elérhető a felelősségre vonás, és eljárási szempontból is javult a helyzet a jogi személy eljárási jogi pozíciójának tényleges meghatározásával.

6) Az ügyészek jogalkalmazását tekintve a legfőbb ügyész helyettese 2019-ben körlevelet írt a Jszbt. módosított szabályainak alkalmazásáról, nyomatékosítva azt az elvárást, hogy amennyiben a törvényi feltételek teljesülnek, az ügyésznek indítványoznia kell a jogi személy szankcionálását. Azonban ez sem vezetett az esetszámok növekedéséhez.

7) A szabályozás eljárási jogi megoldásai is sajátosak. A Jszbt. esetében a jogalkotó választása az volt, hogy a kapcsolódó anyagi jogi és eljárási jogi törvényeken kívül, külön törvényben, egyfajta kis kódexben szabályozza a jogi személyek büntetőjogi felelősségre vonásának részleteit. Ez a megoldás érthető, hiszen egy új jogintézmény sajátos szabályait egy helyen, összefoglalva tartalmazza a Jszbt. De ez is oka lehet annak, hogy a jogalkalmazók nem szívesen nyúlnak ezekhez a szabályokhoz.

Javaslatok

A jogi személyek büntetőjogi felelősségre vonására vonatkozó szabályok érdemi alkalmazásához álláspontunk szerint a következők hozzájárulhatnak:

1) *Meg kell határozni a szabályozás célját.* Amennyiben a jogalkotó azt szeretné, hogy ezeket a szabályokat az ügyészek és a bírók a mindennapokban alkalmazzák, pontosan meg kell jelölni a szabályozás célját, egyértelműen el kell különíteni ezeket a felelősségre vonási szabályokat és ezt a felelősségi alakzatot a polgári jogi és a közigazgatási jogi szankcionálási lehetőségektől. Ki kell emelni ennek az előnyeit és meg kell határozni a sajátosságait. Amíg ez nem történik meg, amíg a büntetőügyekben alkalmazható szankció tulajdonképpen ugyanaz, mint amit egy

büntetőeljáráson kívüli eljárásban is ki lehet szabni, addig véleményünk szerint nem meglepő, hogy a jogalkalmazók inkább maradnak az eddig megfelelően működő gyakorlatoknál és nem bonyolódnak az új szabályok alkalmazásába. Hangsúlyozandó továbbá, hogy bár jelenleg a Jszbt. szabályai koherensek, ez nem volt mindig így, és elképzelhető, hogy a hatályba lépést követő első időszak jogalkotási hiányosságai, a rendszer kezdeti bonyolultsága és nagyfokú bizonytalansága alapvetően meghatározta e jogintézmény szakmai fogadtatását és megítélését, ami a mai napig érezteti hatását a jogalkalmazók körében.

2) *El kell fogadtatni a jogalkalmazókkal a jogi személy büntetőjogi felelősségre vonásának szükségességét és létjogosultságát.* A szabályozás céljának meghatározását, és így a jogi személy büntetőjogi szankcionálására irányuló eljárás rendszertani elhelyezését követően szakmai képzések útján bővíteni kell a jogalkalmazók ismereteit a témában és bizalmat kell kiépíteni a jogintézmény felé. Az ügyészek és a bírók minden bizonnyal meg tudják osztani a szabályozással kapcsolatban felmerülő problémáikat és kétségeiket, amelyekből kiderülhet, hogy miért idegenkednek a Jszbt. alkalmazásától. A jogalkotónak megfelelően kell kommunikálnia és ismertetnie a jogi személy büntetőjogi felelősségre vonásával kapcsolatos elkötelezettségét, mert ha a jogalkotó sem biztos a jogintézmény szükségességében – ami a 2004-et követő időszakban egyértelmű volt, – akkor a jogalkalmazók sem fordulnak bizalommal az ismeretlen, bizonytalan szabályozás felé. Hangsúlyozni kell a büntetőjogi felelősségre vonás előnyeit az egyéb eljárásokkal szemben (adhéziós eljárás, rendelkezésre állnak a bizonyítékok, nincs szükség többszöri eljárásra és több fórum előtti bizonyításra, gyorsabb lehet a felelősségre vonás, stb.). Jelenleg a megfelelő szabályozási keretek adottak, így a jogalkalmazók motiválása és képzése lehet a legfőbb eszköz a megfelelő joggyakorlat kialakítása felé.

3) A Jszbt. *szankciórendszere* – a jogi személy sajátosságaiból adódóan – inkább közigazgatási és polgári jogi jellegű joghátrányokat tartalmaz, mintsem büntetőjogiakat. Ez csökkentheti a jogalkalmazási kedvet, hiszen a régóta működő polgári és közigazgatási eljárásokban szinte ugyanolyan eredményre juthat a bíróság, mint a büntetőeljárásban. Éppen ezért fontos kiemelni a szankcionálás büntetőjogi sajátosságait, amelyek indokoltá teszik büntető- és nem másféle eljárás lefolytatását, ezzel is támogatva a jogintézmény létjogosultságát. Érdeemes lehet olyan szankciókat is belefoglalni, amelyek elmozdulnak a büntetőjogi joghátrányok irányába, és más eljárásban nem szabhatók ki.

4) A kódex-szerű szabályozási megoldás sajátos, de jó elképzelés, tekintettel arra, hogy egy teljesen új jogintézmény sajátosságait kellett meghatározni két jogterületen. A Jsztb. szabályai kiegészítik a Btk. rendelkezéseit, eljárási szempontból pedig minden olyan kérdésre kiterjednek, amelyek eltérnek a Be. szabályaitól. Dogmatikailag akár külön eljárásnak is tekinthető a jogi személyek elleni eljárás, hiszen a Be. – mint háttérjogszabály – rendelkezéseit kell alkalmazni a Jsztb-ben meghatározott eltérésekkel.

A külön eljárások szabályozására hagyományosan akkor kerül sor, amikor a terhelt személyével kapcsolatos körülmények, a bűncselekmény jellege, az eljárás egyszerűsítésének, gyorsításának igénye az általános szabályoktól való eltérést indokolja. Ebben a megközelítésben a jogi személy büntetőjogi felelősségének megállapítására irányuló eljárás nem tartozik a klasszikus külön eljárások szabályozási körébe. Az új Be. hatályba lépésével azonban olyan tárgykörök is a külön eljárások szabályozási körébe kerültek, amelyek az előző kategóriákba nem illeszkednek: a pótmagánvádas eljárás, eljárás vagyon vagy dolog elvonása, adat hozzáférhetetlenné tétele érdekében, ezért *a jogi személyek elleni eljárás is beilleszthető a külön eljárások rendszerébe* a Jsztb. hatályos szabályainak átemelésével. (Mindenképpen a külön eljárások közé, nem a büntetőeljáráshoz kapcsolódó egyéb eljárásokról szóló XXII. Részbe, amely nem szankcionálásra irányuló további eljárásokat [kártalanítás, visszatérítés, kegyelem] szabályoz.) Kiemelendő továbbá, hogy a Be-ben történő, egységes szabályozás a jogalkalmazási kedvre is pozitív hatást gyakorolhat, hiszen kifejezi, hogy a jogi személyek büntetőjogi felelősségre vonása a büntetőeljárás szabályozás szerves része.

Szárliget, 2022. január 26.

Domokos Andrea

